2001. február 14.

FELVÉTELI FELADATOK
4. osztályosok számára
A-2 változat

Név: ……..

Születési év:……hó:……nap:……

Kedves Felvételiző!

Szeretettel üdvözlünk írásbeliden. Kérünk arra, hogy** figyelj a **feladatokra szánt** 45 perces idő megtartására**, munkád rendezett külalakjára és a helyesírásra. Arra vagyunk kíváncsiak, hogyan igazodsz el a szövegekben, érted-e, amit olvasol, tudsz-e egyszerű kérdésekre értelmes, kerek válaszokat adni. Biztosan szívesen alkotsz te is mondatokat, s oldasz meg érdekes feladatokat.
Jó munkát, sok sikert kívánunk!

Olvasd el figyelmesen a **Mikor az ember volt a gazdasszony** című mesét, és oldd meg a feladatokat!

Volt egyszer egy ember, aki örökösen zsémbelt, veszekedett a feleségével, hogy ezt se jól csináltad, azt se jól csináltad, még a házat se tudod ellátni rendesen, amíg én a mezőn, réten vesződök kora reggeltől alkonyatig.

- Tudod, mit, édes uram? – mondja neki egyszer az asszony. – holnap majd én megyek kaszálni, te meg lásd el a házat, talán igazán jobban értesz hozzá.

Ebben maradtak. Másnap az asszony fogta a kaszát, és elment a rétre, az ember nekilátott a házi munkának. Az első, hogy friss vajunk legyen – gondolta, és teleöntötte a köpülőt tejfellel, köpülni kezdett. Munka közben megszomjazott, hát lement a pincébe, csapra verte a söröshordót. Egyszer csak hallja, hogy a malac futkos odafönn a konyhában. Megijed: - Hű, az áldóját, ez még fel találja borítani a köpülőt! – Felszalad a lépcsőn, betaszítja a nyitva felejtett konyhaajtót, hát a malac vígan nyalogatja a földről a tejfelt, a köpülő meg felborítva odább a sarokban. – No, ezért meglakolsz, gyalázatos! – förmed a malacra, és bele akar rúgni, de az gyorsabb, kinn van már az udvaron. Az ember lohol utána, kergeti körbe-körbe. Akkor veszi észre, hogy kezében szorongatja a hordó csapját. – Hű, a teremburáját! Azóta tán ki is folyt a sör! – Ugrik a pinceajtóhoz, majdhogy le nem gurul a lépcsőn, úgy siet, de bizony a hordó már üres, a sör kifolyt az utolsó cseppig. Mérgelődik az ember, ököllel veri a fejét, de-hát – hiába. Még jó, hogy a bödönben maradt egy kevés tejfel. Megtölti a köpülőt, újra hozzáfog a köpüléshez, de most megint eszébe jut valami: a tehénnek még se inni, se enni nem adott, étlen-szomjan áll szegény az istállóban. Fogja a vedret, hogy megtöltse a kútnál, de a köpülőt nem meri otthagyni, hátára kötözi, és gondolatban megveregeti a saját vállát, hogy ezt ilyen okosan kitalálta. Siet a kúthoz, a vedret maga mellé állítja a földre, és kezdi ereszteni a láncot, de ahogy előrehajol a kútkáva felett, a tejföl a nyakába folyik meg a fejére.

- Még csak ez kellett nekem! – mérgelődik az ember, majdhogy szét nem veti a méreg.

Közben dél lett, az asszony szorgalmasan dolgozott, kaszált a réten, és alaposan megizzadt, megéhezett. El nem tudja gondolni, hol marad ilyen sokáig az ura a kisebéddel. Ő már ilyenkor régen kivitte neki mindennap az ételt-italt a rétre, szántóföldre, vagy ahol éppen dolgozott. Végre elunja a várakozást, és hazaballag. Ahogy belép az udvarra, meglátja az urát – csupa tejfel a haja, szakálla, inge, nadrágja, az üres köpülő meg a hátára kötözve. Nem szól

semmit, úgy tesz, mintha nem látná, bemegy a konyhába, megrakja a tüzet, felteszi a fazék vizet a kásának, kisepri a szobát, megteríti az asztalt, aztán ellátja az állatokat.

Attól fogva az embert mintha kicserélték volna. Nem zsémbel, nem veszekszik, mikor hazajön, dicséri a feleségét, hogy mennyi mindent elvégzett, milyen rend van a házban. Minden jól van úgy, ahogy csinálja, csak eszébe ne jusson még egyszer őrá bízni a házi munkát. Ha csak rágondol, borsódzik a háta.

1. a/ A történet színhelye: _____

b/ Melyik helyszín nem szerepel a mesében? Húzd alá!

mező, kamra, rét, ház, pince, istálló, konyha, udvar, a kút és környéke, lépcső, szoba

c/ Csoportosítsd az előbb felsorolt helyszíneket!

- a házon belüli helyszínek: _____
- a házon kívül, az udvar helyszínei: _____
- a falun, a lakóterületen kívüli helyszín: _____

2. a/ A történet ideje: _____

b/ Időtartama: reggeltől alkonyatig, déltől estig, reggeltől ebédidőig

Húzd alá a helyes választ!

c/ Melyik évszakban nem játszódhatott a történet? _____

3. a/ Ki a mese főszereplője? Húzd alá a helyes választ!

- a gazda
- az asszony
- az állatok: a malac, a tehén

b/ Indokold válaszod egy mondattal!

_____

4. a/ Mely négy tulajdonság jellemzi az asszonyt? Húzd alá ezeket!

okos, zsörtölődő, dolgos, bölcs, békességkedvelő, vitatkozó

b/ Mely két tulajdonság nem jellemzi a gazdát?

dolgos, zsörtölődő, ügyetlen, ügyes, tanulékony, házias

c/ Melyik két tulajdonság jellemzi mindkettőjüket?

szorgalmasak, elégedetlenek, ügyesek, eszesek, iparkodók

5. *Miért változott meg az ember? Karikázd be a jó válasz előtti betűjelet!*

a/ szeretett volna meggazdagodni

b/ nem szerette a házi munkát

c/ szerette feleségét

d/ szeretett dolgozni

6. *Milyen sorrendben ismerjük meg a gazda egyes tulajdonságait a mese során? Számozással jelöld!*

ügyetlen, elégedetlen, belátó, elégedett

7. *Kinek az elbeszéléséből ismeri meg a hallgató, a meseolvasó a történetet? Karikázd be a helyes választ!*

a/ az íróéból

b/ az asszonyéból

c/ a gazdáéból

d/ az asszony és az ember párbeszédéből

8. a/ Hogyan mondanád másképp? Húzd alá a legmegfelelőbb szót, kifejezést!

- betaszítja: bezárja, belöki, bereteszeli
- mérgelődött: vitatkozott, kiabált, háborgott

b/ Kösd össze az összetartozó szavakat, kifejezéseket!

az utolsó cseppig	megbűnhődik
meglakol	teljesen, egészen
lohol	vezeti a háztartást
ellátja a házat	szalad, rohan

9. Tegyél csillagot az elé a szólás vagy közmondás elé, amelyik legjobban kifejezi a mese lényegét!

Akinek nem inge, ne vegye magára	Ne szólj szám, nem fáj fejem
Suszter maradjon a kaptafánál	Más kárán tanul az okos

10. *Mi lehetett a mesemondó szándéka? Karikázd be a megfelelő betűjelet!*

a/ nevetségessé akarta tenni a gazdát

b/ szórakoztatni akarta az olvasót, a hallgatót

c/ szórakoztatni és tanítani akart

A további feladatok már nem a szövegre vonatkoznak.

11. Ismerd fel a szabályt, és folytasd a megkezdett sort! Írj még négy szót!

játszik, kutya, arat, teve,_____

12. Alkoss mondatpárokat úgy, hogy a megadott szavak az egyes mondatokban különböző jelentésben szerepeljenek!

legelőre: 1._____

2._____

héja: 1._____

2._____

13. Alkoss csoportokat az alábbi szavakból a jelentésük alapján! Nevezd meg azt a három tágabb fogalmat is, amelyhez tartoznak!

- mászóka, szegfű, gyalu, uborka, fűrész, homokozó, kapa, körte, hinta

14. Keresd meg a párokat, és a számok mellé írd be a megfelelő betűjelet!

Minden szó egyszer szerepelhet.

1.	költő	a	derű	1.	
2.	alkonyat	b	kréta	2.	
3.	cammog	c	haj	3.	
4.	ború	d	szűk	4.	
5.	lámpa	e	napnyugta	5.	
6.	tábla	f	eszes	6.	
7.	tágas	g	bandukol	7.	
8.	templom	h	fény	8.	
9.	jófejű	i	vers	9.	
10.	fésű	j	harang	10.	

15. *Hány értelmes szó bújt el a BÉLAPÁTFALVA helységnévben? Írd le az összes lehetséges esetet, de a betűk sorrendjét nem változtathatod meg.*

_____

_____

16. *Alakítsd az alábbi párbeszédet folyamatos szöveggé!*

- Ki vagy? – kérdezte a kis herceg.
- Én vagyok a róka – mondta a róka.
- Gyere, játsszál velem! – javasolta a kis herceg. – Olyan szomorú vagyok…
- Nem játszhatom veled – mondta a róka. – Nem vagyok megszelídítve.

_____

_____

_____

_____

_____

17. Alakítsd az alábbi közlést párbeszéddé!

A könyvtárba visszavittem a kölcsönzött könyvet. A dinoszauruszokról szerettem volna olvasni. A könyvtáros segítségével sikerült választanom.

_____

_____

_____

_____

_____

_____